

I. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Το Σ/Ν αναρτήθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 17.11.2017 με τίτλο «Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

17.11.2017

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

01.12.2017

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ: 20

ΣΥΝΟΛΙΚΑ: Υποβλήθηκαν 20 σχόλια

Στο άρθρο 1 υποβλήθηκαν 3 σχόλια.

Στο άρθρο 2 υποβλήθηκαν 9 σχόλια.

Στο άρθρο 3 υποβλήθηκαν 5 σχόλια.

Στο άρθρο 4 υποβλήθηκαν 2 σχόλια.

Στο άρθρο 5 υπεβλήθη 1 σχόλιο.

Τα σχόλια που έγιναν κατά την ανάρτηση του ανωτέρω νομοσχεδίου σε δημόσια διαβούλευση συνοψίζονται ως κάτωθι:

Η πλειονότητα των σχολίων αντιμετωπίζει θετικά τα προβλεπόμενα στο εν λόγω νομοσχέδιο. Επιμέρους σχόλια περιλαμβάνουν προτάσεις για την τροποποίηση άλλων νομοθετικών διατάξεων που δεν εμπεριέχονται στο νομοσχέδιο ή παρατηρήσεις επί των τροποποιήσεων που ήδη εισάγονται με αυτό.

Άρθρο πρώτο:

Προτείνεται να ληφθεί υπόψη το πόρισμα της Ομάδας Διοίκησης Έργου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών σχετικά με την ολοκλήρωση της επεξεργασίας του Σχεδίου Νόμου για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, βάσει της υπ' αρ. ΔΙΑΚ/3604 (Φ.Ε.Κ. 270/04-08-2010). Είναι προφανές ότι το εν λόγω πόρισμα ελήφθη υπόψη από τη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή που κατήρτισε το νομοσχέδιο.

Σε άλλο σχόλιο, αναφέρεται πως ιδιαίτερης βαρύτητας ζήτημα είναι, εκτός της βίας κατά των γυναικών, η διάκριση που γίνεται από το ισχύον

νομοθετικό πλαίσιο και την πάγια νομολογία σε βάρος των πατεράδων, με την χορήγηση της αποκλειστικής επιμέλειας των ανήλικων τέκτων στις μητέρες.

Επίσης, σχολιάζεται η σπουδαιότητα της πρόληψης και προτείνεται η δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων για επαγγελματίες υγείας για την αναγνώριση και αντιμετώπιση της βίας κατά τη διάρκεια της κύησης.

Άρθρο δεύτερο - Τροποποιήσεις διατάξεων του Ποινικού Κώδικα:

Τα σχόλια επί του δεύτερου άρθρου περιλαμβάνουν προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις διατάξεων του Ποινικού Κώδικα.

Ειδικότερα, προτείνεται η ρητή ένταξη και των αντρών στην προστασία του άρθρου 310 παρ. 4 του Ποινικού Κώδικα. Επίσης, προτείνεται η τροποποίηση αυτής της παραγράφου ως ακολούθως: «Όποιος με πρόθεση κατέπεισε γυναίκα, ενήλικη ή ανήλικη, να προβεί σε πράξη ακρωτηριασμού ή αυτοακρωτηριασμού, αν τελέστηκε η πράξη αυτή ή έγινε απόπειρά της ή τελέστηκε χωρίς τη συναίνεση ή εν αγνοία σε πρόσωπο λόγω των χαρακτηριστικών φύλου του, τιμωρείται με φυλάκιση». Σύμφωνα με άλλο σχόλιο επί του ίδιου άρθρου, κρίνεται περιττή η διευκρίνιση «ενήλικη ή ανήλικη», εφόσον σκοπός του νομοθέτη είναι να προστατεύονται όλες οι γυναίκες ανεξαρτήτως ηλικίας και εφόσον η ηλικία του θύματος δεν επιφέρει καμία διαφοροποίηση στη διαμόρφωση του πλαισίου ποινής. Τέλος, όσον αφορά στην εν λόγω τροποποίηση του άρθρου 310 του Π.Κ. με την προσθήκη παρ. 4, αναφέρεται στα σχόλια ότι δε χρειάζεται ειδική πρόβλεψη για την περίπτωση του ετεροακρωτηριασμού ενήλικου ατόμου. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι, στην περίπτωση αυτή, η πράξη του δράστη είναι ούτως ή άλλως αξιόποινη, ακόμα και αν γίνεται με την συναίνεση του θύματος, αφού πρόκειται για πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης. Ομοίως, και η κατάπειση σε τέτοιου είδους ανοχή σε ετεροακρωτηριασμό συνιστά συνέργεια σε βαριά σωματική βλάβη. Προτείνεται, ωστόσο, να ληφθούν δραστικότερα μέτρα όσον αφορά στον ακρωτηριασμό ή αυτοακρωτηριασμό ανηλικών, όχι μόνο λόγω της μικρής τους ηλικίας, αλλά και λόγω τυχόν θρησκευτικών πεποιθήσεών τους ή των κοινωνικών συνθηκών.

Στη συνέχεια, σε σχόλιο το οποίο δεν έχει σχέση με το εν λόγω νομοσχέδιο, προτείνεται να αναδιατυπωθεί το άρθρο 81Α Π.Κ., ώστε να

περιλαμβάνονται στους παθόντες και άτομα που έχουν επιλεγεί λόγω των νομιζόμενων χαρακτηριστικών τους καθώς και υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Περαιτέρω, διατυπώθηκαν σχόλια που προτείνουν την κατάργηση της παραγράφου 3 του άρθρου 339 του Ποινικού Κώδικα περί αποπλάνησης παιδών. Η εν λόγω διάταξη κατακρίνεται, διότι προβλέπει τη μη άσκηση ποινικής δίωξης ή την κήρυξή της ήδη ασκηθείσας ως απαράδεκτης, σε περίπτωση ασελγούς πράξεως από άτομο ενήλικο σε βάρος ανηλίκου, εάν τυχόν τελεσθεί γάμος μεταξύ του υπαιτίου και του παθόντος.

Επιπλέον, προτείνεται να διευρυνθεί ο ορισμός των άρθρων Π.Κ. 336 (Βιασμός) και 338 (Κατάχρηση σε ασέλγεια) με την ρητή προσθήκη της έλλειψης συναίνεσης στη διατύπωσή τους. Σκοπός της προσθήκης αυτής είναι, σύμφωνα με το σχετικό σχόλιο, να καθίσταται σαφές ότι κάθε μη συναινετική σεξουαλική πράξη αποτελεί ποινικό αδίκημα (όπως ορίζει το άρθρο 36 της Σύμβασης), ακόμα και εάν δεν υπάρχει σωματική βία, απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου ή ανικανότητα του θύματος να αντισταθεί εξαιτίας παραφροσύνης ή άλλης αιτίας, που είναι οι μόνες περιπτώσεις που λαμβάνουν υπόψη τους τα αρ. 336 και 338 του Π.Κ.

Τέλος, επισημαίνεται η δυσκολία των γυναικών θυμάτων βίας να καταγγείλουν περιστατικά βίας στις αρμόδιες αρχές, ιδίως στην περίπτωση που στην οικογένεια υπάρχουν παιδιά, καθώς η δημόσια δικαστική διαδικασία έχει μεγάλο ψυχολογικό αντίκτυπο στα μέλη της οικογένειας. Για το λόγο αυτό, προτείνεται να διεξάγονται οι νομικές διαδικασίες με τρόπο απόρρητο, ώστε να αποφεύγεται η δευτερογενής θυματοποίηση. Εν προκειμένω, υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (αρ. 330 ΚΠΔ). Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι το δικαστήριο διατάσσει τη διεξαγωγή της δίκης ή ενός μέρους της χωρίς δημοσιότητα, αν η δημοσιότητα της συνεδρίασης είναι επιβλαβής στα χρηστά ήθη ή συντρέχουν ειδικοί λόγοι να προστατευθεί ο ιδιωτικός ή οικογενειακός βίος των διαδίκων, ιδίως αν η δημοσιότητα σε δίκη εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής έχει ως συνέπεια την ιδιαίτερη ψυχική ταλαιπωρία ή το διασυρμό του θύματος και μάλιστα ανηλίκου.

Άρθρο τρίτο - Τροποποιήσεις του ν. 3500/2006:

Προτείνεται να προστεθεί στα αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας του άρθρου 17 του ν. 3500/2006 και ο βιασμός και κατάχρηση σε ασέλγεια (αρ. 8).

Επίσης, προτείνεται να καταργηθεί η ποινική διαμεσολάβηση, με την αιτιολογία ότι η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ότι όλες οι διαδικασίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης προϋποθέτουν μια ισορροπία ισχύος των δύο εμπλεκομένων μερών, η οποία εν προκειμένω απουσιάζει. Σε περίπτωση που η ποινική διαμεσολάβηση δεν καταργηθεί, προτείνονται τροποποιήσεις και προσθήκες στο ν. 3500/2006, ώστε να προβλεφθεί ένας μηχανισμός που να διασφαλίζει κατά το δυνατόν την προστασία των θυμάτων, να ελέγχει την ορθή υλοποίηση των διαμεσολαβήσεων που ξεκίνησαν και να καταγράφει την πορεία και την έκβασή τους.

Στα σχόλια διατυπώνεται, ακόμα, η πρόταση να υπάρξει ειδική πρόβλεψη στο νόμο, ώστε όταν, κατά τη διάρκεια του ειδικού θεραπευτικού-συμβουλευτικού προγράμματος που παρακολουθεί το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η τέλεση του εγκλήματος, διαπιστώνεται η ύπαρξη οιασδήποτε μορφής εξάρτησή του (από ουσίες, ναρκωτικά, αλκοόλ, τζόγο, κ.λ.π.), να παραπέμπεται αυτό σε αρμόδιο εξειδικευμένο δημόσιο φορέα, όπου λειτουργούν σχετικά θεραπευτικά προγράμματα.

Όσον αφορά στην παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού – θεραπευτικού προγράμματος, προτείνεται να προβλεφθεί ρητώς η υποχρέωση συμπερίληψης στη δικογραφία της βεβαίωσης ολοκλήρωσης παρακολούθησής του. Σχετική πρόβλεψη ήδη υπάρχει (ν. 3500/2006, αρ. 11, παρ.2 , περ. β.) και ενισχύεται από το εν λόγω νομοσχέδιο. Τέλος, προτείνεται να αναγράφονται ρητά οι αρμόδιοι φορείς όπου ο δράστης/η δράστης πρέπει να απευθυνθεί και να παρίστανται και οι δύο στη διαδικασία, ώστε να ακούγεται και το θύμα.

Άρθρο τέταρτο - Άλλες τροποποιούμενες διατάξεις:

Προτείνεται η τροποποίηση της πρώτης παραγράφου του άρθρου 24 του ΠΔ 105/2014, ώστε να αναφέρονται με σαφήνεια η ταυτότητα και τα χαρακτηριστικά φύλου. Επίσης, προτείνεται να προστεθεί στο ίδιο άρθρο

πρόβλεψη για την ενίσχυση της επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης των αστυνομικών οργάνων και των δικαστικών λειτουργών, μέσω δημιουργίας ειδικών δομών ή λειτουργίας ιδιαίτερων σεμιναρίων σε ήδη υπάρχουσες δομές, για θέματα ενδοοικογενειακής ή /και έμφυλης βίας.

Επιπρόσθετα, προτείνεται να γίνουν τροποποιήσεις στον πρόσφατο ν. 4491/2017 για την νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου, καθώς και τροποποιήσεις των σχετικών νομοθεσιών για την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φύλου στην εργασία (ν.3896/2010), στην παροχή υπηρεσιών και αγαθών (ν.3769/2009) και στην αυτοτελή εργασία (ν. 4097/2012), ώστε να αναφέρονται ρητά η ταυτότητα και τα χαρακτηριστικά φύλου.

Άρθρο πέμπτο:

Στο πέμπτο άρθρο έχει δημοσιευθεί ένα σχόλιο, ενδεχομένως εκ παραδρομής, καθώς αφορά τις τροποποιήσεις που εισάγει το νομοσχέδιο στις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα με το δεύτερο άρθρο. Συγκεκριμένα, προτείνει να απαλειφθεί η παράγραφος 5 του δεύτερου άρθρου, η οποία τροποποιεί το αρ. 333 Π.Κ. για την απειλή, λόγω αντισυνταγματικότητας. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι το αίσθημα ανησυχίας ή τρόμου είναι ένα υποκειμενικό και συχνά μη προβλέψιμο αίσθημα που δεν τελεί σε αντιστοιχία με τη συμπεριφορά του άλλου. Συνιστούν εξωτερικό όρο αξιοποίνου που προκαλείται από πράξη άλλου προσώπου η οποία ενέχει κοινωνική απαξία, δηλαδή απειλή βίας ή άλλης παράνομης πράξης. Με την εν λόγω διάταξη, όπως αναφέρεται στο σχόλιο, ποινικοποιείται η δημιουργία ανησυχίας ή τρόμου σε κάποιον χωρίς να εκδηλωθεί πράξη άλλου προσώπου ενέχουσα κοινωνική απαξία.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Για την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Απόφασης - Πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 2^{ης} Φεβρουαρίου 2005 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών και Απόφασης - Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2009 για την τροποποίηση αυτής».

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Το Σ/Ν αναρτήθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 6 Νοεμβρίου 2017

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

6 Νοεμβρίου 2017

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

10 Νοεμβρίου 2017

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ: 1

ΣΥΝΟΛΙΚΑ: 1

Υποβλήθηκε ένα μόνο σχόλιο επί του άρθρου 8 του προσχεδίου νόμου, το οποίο ωστόσο δεν ελήφθη υπόψη λόγω ασάφειας.

II. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Απόφασης - Πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24^{ης} Φεβρουαρίου 2005, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Απόφαση - Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ-ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΡΘΡΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΛΑΙΣΙΟ
Άρθρο 6 παρ. 1	Άρθρο 1
Άρθρο 6 παρ. 2	Άρθρο 3
Άρθρο 7	Άρθρο 5
Άρθρο 8	Άρθρο 2 παρ. 1
Άρθρο 9	Άρθρο 2 παρ. 2
Άρθρο 10 παρ. 1	Άρθρο 4 παρ. 1 και 3
Άρθρο 10 παρ. 2	Άρθρο 4 παρ. 4
Άρθρο 10 παρ. 3	Άρθρο 4 παρ. 5
Άρθρο 10 παρ. 4	Άρθρο 4 παρ. 6
Άρθρο 11	Άρθρο 4 παρ. 2
Άρθρο 12	Άρθρο 6
Άρθρο 13	Άρθρο 7 Α-Π 214 και Άρθρο 3 Α-Π 299
Άρθρο 14	Άρθρο 8
Άρθρο 15	Άρθρα 9 και 10
Άρθρο 16	Άρθρο 12
Άρθρο 17	Άρθρο 11
Άρθρο 18	Άρθρο 13
Άρθρο 19	Άρθρο 14
Άρθρο 20	Άρθρο 15
Άρθρο 21	Άρθρο 16
Άρθρο 22	Άρθρο 17
Άρθρο 23	Άρθρο 18